

Originálny text : Kaščák, Ondrej *Ako škola (ne)učí pre život*. 2009, s. 1 –2¹

Reformné spôsoby vyučovania sa spravidla snažia potlačiť tvorbou hravej atmosféry rozdiel medzi hrou a povinnosťou. Dieťa si pri takej forme vyučovania neuvedomuje špecifický sociálny význam a závažnosť školskej „práce“. Hodnotenie výsledkov učenia sa reformátori snažia eliminovať a hodnotia najmä priebeh učenia. V tejto súvislosti si možno položiť vážnu otázku, či spôsobuje takáto zmena lepšiu adaptáciu absolventa na sociálny život a svet práce, ktorého dominantným súčasným znakom je predsa dosiahnutie výsledkov. Veď pracovné výsledky by mali byť (a spravidla aj sú) zdrojom zamestnaneckých hierarchií. Ich motorom je, samozrejme, princíp konkurencie, ktorý do značnej miery podporuje tradičná podoba školského hodnotenia, založená na koncentrování školského výkonu do jedného výpovedného znaku (známky) umožňujúceho vzájomné porovnávanie. Princíp konkurencie je, mimochodom, priamym efektom tradičnej technológie vyučovania. Klasické výskumy ukázali, že tento princíp je súčasťou metodiky výučby (založenej na podporovaní súťaživosti žiakov) takmer všetkých predmetov v rámci tradičných škôl. Cílená metodická eliminácia súťaživosti – tak ako figuruje v niektorých reformných návrhoch – potom ide proti logike ľudskej práce v reálnom živote. Význam školy pre život a svet práce teda nemusí spočívať len vo vzdelávacích obsahoch, ale prsto len v spôsobe života detí v škole a v symbolických obsahoch, ktoré sú danému životu vlastné.

Citácia a parafráza

V návrhoch reforiem školstva mnohí reformátori eliminujú konkurenčné prostredie (Kaščák, 2009, s. 1-2). To však simuluje pracovné prostredie, v ktorom sú jasne merateľné pracovné výsledky a “ich motorom je, samozrejme, princíp konkurencie, ktorý do značnej miery podporuje tradičná podoba školského hodnotenia“ (Kaščák, 2009, s.2). Práve preto dopad spomenutých reforiem nereflektuje potreby jednotlivca pre prípravu na profesný život.

Sumarizácia

Napriek reformným návrhom na elimináciu konkurenčného prostredia v tradičnej škole výskumy ukázali, že toto prostredie spĺňa socializačnú úlohu v príprave žiakov na profesný život, ktorému je konkurenčné prostredie vlastné (Kaščák, 2009, s. 1-2).

¹ Rok, keďže nie je známy, je vymyslený.